

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 182/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 12/2026 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

poliisilain 4 ja 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan poliisilain (872/2011) 7 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 743/2014,
muutetaan 4 luvun 3 §:n otsikko, 1 ja 2 momentti sekä 7 luvun otsikko ja 2 § sekä
lisätään 4 luvun 3 §:ään uusi 4 momentti ja lukuun uusi 4 ja 5 § seuraavasti:

4 luku

Tekninen valvonta ja tiedonsaantioikeudet

3 §

Tietojen saanti yksityiseltä yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä

Poliisilla on päällystöön kuuluvan poliisimiehen pyynnöstä oikeus saada yksityiseltä yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tai henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka pidätettäväksi, vangittavaksi tai kiinniotettavaksi määrätyn etsintäkuulutetun tavoittamiseksi välttämättömiä tietoja yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yritys-,

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

pankki- tai vakuutuslainsäädännön estämättä. Poliisilla on vastaava oikeus saada 6 luvussa tarkoitettua poliisitutkinnassa tarvittavia tietoja, jos tärkeä yleinen tai yksityinen etu sitä vaatii.

Poliisilla on yksittäistapauksessa oikeus pyynnöstä saada viestinnän välittäjältä tai tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleosoitteesta, jota ei mainita julkisessa luettelossa, taikka teleosoitteen tai telepäätelaitteen yksilöivät tiedot tai palvelun käyttäjän tai tilaajan tunnistamiseksi tarvittavat tiedot, jos tiedot ovat välttämättömiä poliisille kuuluvan tehtävän suorittamiseksi. Poliisilla on vastaava oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä tarpeellisia jakeluosoitetietoja.

Poliisilla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

4 §

Uhkasakko

Poliisi voi velvoittaa antamaan 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot kohtuullisessa määräjassaan. Poliisi voi asettaa veloitteen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamispäätöstä on noudatettava sitä koskevasta muutoksenhausta huolimatta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aiheutta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyyn kohteena olevaan asiaan. Muilta osin uhkasakkoon sovelletaan uhkasakkolakia (1113/1990).

5 §

Tietojen saanti sosiaali- ja terveydenhuollosta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, poliisilla on päällystään kuuluvan poliisimiehen pyynnöstä oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetussa laissa (703/2023) tarkoitettua palvelunantajalta tai sen tehtäviä suorittavalta henkilöltä salassapitosäännösten estämättä tieto henkilön läsnäolosta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan toimitiloissa tietynä aikana ja tieto läsnäolleen henkilön henkilöllisyydestä, jos tieto on välttämätön:

1) sellaisen rikoksen paljastamiseksi ja selvittämiseksi, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vähintään 2 vuotta vankeutta, ja tieto koskee henkilöä, jonka voidaan olettaa syyllistyneen rikokseen tai jota on syytä epäillä rikoksesta, taikka rikoksen uhria;

2) rikoslain 20 luvun 6, 8 tai 18 §:ssä tai 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuna rikoksen paljastamiseksi tai selvittämiseksi, ja tieto koskee henkilöä, jonka voidaan olettaa syyllistyneen rikokseen tai jota on syytä epäillä rikoksesta, taikka rikoksen uhria;

3) rikoslain 17 luvun 6 §:ssä, 21 luvun 7, 10 tai 15 §:ssä, 28 luvun 1, 3 tai 4 §:ssä, 35 luvun 1 §:ssä tai 41 luvun 7 §:ssä tarkoitettuna rikoksen paljastamiseksi ja selvittämiseksi, jos teko kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajaan tai siellä asioivaan tai työskentelevään henkilöön, ja tieto koskee henkilöä, jonka voidaan olettaa syyllistyneen rikokseen tai jota on syytä epäillä rikoksesta, taikka rikoksen uhria;

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

4) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai rikosten ennalta estämiseksi, jos henkilö aiheuttaa käytöksellään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan toimitiloissa henkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavan vaaran;

5) kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta;

6) henkilön tavoittamiseksi vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa tai rikosasian vastaajan tuomioistuimeen noutamista varten;

7) kadonneen tai kadonneeksi epäillyn tai mahdollisesti hengen tai terveyden vaarassa olevan henkilön löytämiseksi.

Edellä 1 momentin perusteella saatuja tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten kyseiset tiedot on saatu.

7 luku

Vaitiovelvollisuus, vaitiolo-oikeus ja tietojen luovuttaminen

2 §

Tietojen luovuttaminen

Poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jos tietojen luovuttaminen on yksittäistapauksessa välttämätöntä poliisille tai muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle kuuluvan tehtävän vuoksi. Lisäksi poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa edellä tarkoitettuja tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jos se on yksittäistapauksessa välttämätöntä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi, rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi taikka lapsen edun tai muun tärkeän yksityisen edun suojaamiseksi. Tietojen luovuttamisesta turvallisuuden kannalta merkittävään tehtävään pyrkivän tai siinä olevan henkilön luotettavuuden varmistamiseksi säädetään erikseen laissa.

Poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, joiden ilmaisemiseen on yksittäistapauksessa painava syy hengelle tai terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapautteen kohdistuvan rikoksen tai huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi, järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi, vakavan rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi, lapsen edun tai muun tärkeän yksityisen edun suojaamiseksi taikka kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

Poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetussa laissa (310/2025) tarkoitettulle kriittiselle toimijalle tai kyberturvallisuuslain (124/2025) 3 §:ssä tarkoitettulle toimijalle, jos tietojen luovuttaminen on tarpeen poliisille tai edellä mainitulle toimijalle kuuluvan kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen tai häiriönsietokyvyn parantamiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu tieto voidaan antaa pyynnöstä tai oma-aloitteisesti. Tietojen luovuttamisesta 1—3 momentin nojalla päättää päällystään kuuluva poliisimies. Muu

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

poliisimies voi ilman päällystöön kuuluvan poliisimiehen päätöstä luovuttaa tietoja silloin, kun tietojen välitön luovuttaminen on asian kiireellisyyden vuoksi välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (616/2019) 16 §:n 3 momentti, 17 §:n 2 momentti ja 22 §:n 3—5 momentti,

muutetaan 16 §:n 1 momentin johdantokappale ja 9 ja 15 kohta sekä 2 momentti, 17 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 4 ja 8 kohta, 21 §, 22 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7, 8 ja 17 kohta ja 32 § sekä

lisätään 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1162/2019, 632/2020, 1308/2021 ja 483/2026, uusi 16 kohta, 17 §:n 1 momenttiin uusi 9 kohta ja 22 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 632/2020, uusi 18 kohta seuraavasti:

16 §

Poliisin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Poliisilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja rekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

9) viestinnän välittäjältä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä, poliisilain 5 luvun 8 ja 9 §:ssä sekä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 19 luvussa tarkoitettuja tietoja;

15) rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi sekä etsintäkuulutettujen tavoittamiseksi yhteisöiltä ja yhtymiltä matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevista rekistereistä; oikeudesta saada tietoja lentoliikenteen matkustajarekisteristä säädetään lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetussa laissa (657/2019);

16) siviilipalveluskeskukselta siviilipalvelusrekisteristä passilain ja henkilökorttilain mukaisen luvan hakijan ja haltijan esteettömyyden selvittämiseksi välttämättömiä tietoja.

Poliisilla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitetut tiedot viipymättä ja maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

17 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen poliisille suoraikäyttöisesti tallettamalla

Poliisin rekistereihin saavat, siten kuin käytännön menettelyistä rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, suoraikäyttöisesti tallettaa:

4) ulkoministeriö ja Suomen edustustot tietoja henkilökorttilaissa ja passilaissa ulkoministeriölle ja Suomen edustustoille säädettyjen tehtävien suorittamiseksi, ulkoministeriö tietoja Suomessa lähettävävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista ja näiden perheenjäsenistä ja yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä;

8) Maahanmuuttovirasto kansallisia maahantulokieltoja sekä käännytys- ja karkotuspäätöksiin ja virka-apuun liittyviä poliisitoimenpiteitä koskevia tietoja;

9) Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kuolemansyyn tutkintaa koskevia tietoja.

21 §

Henkilötietojen luovuttaminen toiselle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle

Poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa pyynnöstä ja oma-aloitteisesti 5—9, 11 ja 12 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja suojelupoliisille, Tullille, Rajavartiolaitokselle, Puolustusvoimille, syyttäjälle, tuomioistuimille, Oikeusrekisterikeskukselle, Rikosseuraamuslaitokselle ja muulle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettua viranomaisen laissa säädettyä tehtävää varten.

22 §

Muu henkilötietojen luovuttaminen viranomaisille

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa pyynnöstä ja oma-aloitteisesti 5—8, 11 ja 12 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja viranomaisen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi seuraavasti:

7) elinvoimakeskukselle yrittäjän oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

8) ulkoministeriölle ja Suomen edustustolle näiden toimivaltaan kuuluvan passia tai muuta matkustusasiakirjaa, henkilökorttia, viisumia, työntekijän oleskelulupaa, yrittäjän oleskelulupaa tai muuta oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

17) Puolustusvoimille, Tullille, Rajavartiolaitokselle ja Rikosseuraamuslaitokselle näiden palveluksessa olevan, ampuma-aseen kantamiseen virka-, työ- tai palvelustehtävässään oikeutetun henkilön ampuma-aseen kantamista koskevan sopivuuden arvioimista varten;

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

18) Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle kliinisten tutkimusten suorittamista varten sekä oikeuslääketieteeseen ja oikeuspsykiatriaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

32 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa poliisin rekisterin tietoja teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla sekä 3 luvussa tarkoitettujen viranomaisten oikeudesta luovuttaa tietoja poliisin tietojärjestelmään teknisen rajapinnan avulla tai suorakäyttöisesti tallettamalla päättää rekisterinpitäjä tai rekisterinpitäjän tähän tehtävään määräämä muu poliisiyksikkö.

Luovuttamisesta päätettäessä on rekisteröidyn tietosuojan ja tietoturvan varmistamiseksi otettava huomioon luovutettavien tietojen laatu ja laajuus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain (639/2019) 33 §:n 2 momentti, 35 §:n 3 momentti, 36 §:n 2 momentti ja 38 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 36 §:n 2 momentti laissa 1246/2020,

muutetaan 20 §, 21 §, 22 §:n 5 kohta, 29 ja 32 §, 33 §:n 1 momentin johdantokappale, 10 ja 13 kohta ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 32 § ja 33 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 430/2024, sekä

lisätään lakiin uusi 20 a § ja 33 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 430/2024, uusi 14 kohta seuraavasti:

20 §

Tietojen saanti yksityiseltä yhteisöltä, säätiöltä ja henkilöltä

Rajavartiolaitoksella on pidättämiseen oikeutetun virkamiehen pyynnöstä oikeus saada yksityiseltä yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä Rajavartiolaitoksen tutkittavien rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tai henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka pidätettäväksi, vangittavaksi tai kiinniotettavaksi määrätyn etsintäkuulutetun tavoittamiseksi välttämättömiä tietoja yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yritys-, pankki- tai vakuutuslainsäädännön

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

estämättä. Rajavartiolaitoksella on vastaava oikeus saada rajavartiolain 27 §:ssä tarkoitettussa tutkinnassa tarvittavia tietoja, jos tärkeä yleinen tai yksityinen etu sitä vaatii.

Rajavartiolaitoksella on yksittäistapauksessa oikeus pidättämiseen oikeutetun virkamiehen pyynnöstä saada viestinnän välittäjältä tai tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleosoitteesta, jota ei mainita julkisessa luettelossa, taikka teleosoitteen tai telepäätelaitteen yksilöivät tiedot tai palvelun käyttäjän tai tilaajan tunnistamiseksi tarvittavat tiedot, jos tiedot ovat välttämättömiä Rajavartiolaitokselle kuuluvan tehtävän suorittamiseksi. Rajavartiolaitoksella on vastaava oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä tarpeellisia jakeluosoitetietoja.

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada tietoja lupahallintoa varten yksityiseltä yhteisöltä ja henkilöltä noudattaen 19 §:ää.

20 a §

Tietojen saanti sosiaali- ja terveydenhuollosta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rajavartiolaitoksella on pidättämiseen oikeutetun virkamiehen pyynnöstä oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetussa laissa (703/2023) tarkoitettulta palvelunantajalta tai sen tehtäviä suorittavalta henkilöltä salassapitosäännösten estämättä tieto henkilön läsnäolosta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan toimitiloissa tietynä aikana ja tieto läsnäolleen henkilön henkilöllisyydestä, jos tieto on välttämätön sellaisen rikoksen paljastamiseksi ja selvittämiseksi, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vähintään 2 vuotta vankeutta, ja tieto koskee henkilöä, jonka voidaan olettaa syyllistyneen rikokseen tai jota on syytä epäillä rikoksesta, taikka rikoksen uhria.

Edellä 1 momentin perusteella saatuja tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten kyseiset tiedot on saatu.

21 §

Uhkasakko

Rajavartiolaitos voi velvoittaa antamaan 20 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot kohtuullisessa määräajassa. Rajavartiolaitos voi asettaa veloitteen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamispäätöstä on noudatettava sitä koskevasta muutoksenhausta huolimatta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan. Muilta osin uhkasakkoon sovelletaan uhkasakkolakia (1113/1990).

22 §

Tietojen saanti eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista varten salassapitosäännösten estämättä tietoja seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

5) oikeushallinnon viranomaisilta tieto niiden etsintäkuuluttamista henkilöistä, oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitetusta ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuksista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäväviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista;

29 §

Tietojen toimittaminen Rajavartiolaitokselle

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada tässä luvussa tarkoitetut tiedot viipymättä ja maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

32 §

Henkilötietojen luovuttaminen toiselle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle

Rajavartiolaitos saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja oma-aloitteisesti 7—15 ja 15 a §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja poliisille, Tullille, Puolustusvoimille, syyttäjälle, tuomioistuimille, Oikeusrekisterikeskukselle, Rikosseuraamuslaitokselle ja muulle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle rikosasioiden tietosuojalain 1 §:ssä tarkoitettua viranomaisen laissa säädettyä tehtävää varten.

33 §

Henkilötietojen muu luovuttaminen viranomaisille

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rajavartiolaitos saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja oma-aloitteisesti 7—15 ja 15 a §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja viranomaisen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi, seuraavasti:

10) elinvoimakeskukseen yrittäjän oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

13) Metsähallituksen erätarkastajalle tämän toimivaltaan kuuluvaa erävalvontaa varten;

14) Terveystieteiden tutkimuskeskukselle kliinisten tutkimusten suorittamista varten sekä oikeuslääketieteeseen kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

39 §

Tietojen luovuttamista koskeva menettely

Rekisterinpitäjä tai rekisterinpitäjän tähän tehtävään määräämä hallintoyksikkö päättää tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen luovuttamisesta, jos luovuttaminen tapahtuu teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla.

Luovuttamisesta päätettäessä on rekisteröidyn tietosuojan ja tietoturvan varmistamiseksi otettava huomioon luovutettavien tietojen laatu ja laajuus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) 18 §, sellaisena kuin se on laissa 641/2019, sekä

muutetaan 17 a §, sellaisena kuin se on laissa 110/2018, seuraavasti:

17 a §

Tietojen luovuttaminen

Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jos tietojen luovuttaminen on yksittäistapauksessa välttämätöntä Rajavartiolaitokselle tai muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle kuuluvan tehtävän vuoksi. Lisäksi Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa edellä tarkoitettuja tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jos se on yksittäistapauksessa välttämätöntä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi, rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi taikka lapsen edun tai muun tärkeän yksityisen edun suojaamiseksi. Tietojen luovuttamisesta turvallisuuden kannalta merkittävään tehtävään pyrkivän tai siinä olevan henkilön luotettavuuden varmistamiseksi säädetään erikseen laissa.

Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, joiden ilmaisemiseen on yksittäistapauksessa painava syy hengelle tai terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapauteen kohdistuvan rikoksen tai huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi, järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi, vakavan rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

selvittämiseksi, lapsen edun tai muun tärkeän yksityisen edun suojaamiseksi taikka kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetussa laissa (310/2025) tarkoitettulle kriittiselle toimijalle tai kyberturvallisuuslain (124/2025) 3 §:ssä tarkoitettulle toimijalle, jos tietojen luovuttaminen on tarpeen Rajavartiolaitokselle tai edellä mainitulle toimijalle kuuluvan kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen tai häiriönsietokyvyn parantamiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu tieto voidaan antaa pyynnöstä tai oma-aloitteisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 ja 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) 2 luvun 14 §:n otsikko, 1 ja 2 momentti sekä 4 luvun otsikko ja 2 §, sellaisena kuin niistä on 2 luvun 14 §:n 1 momentti laissa 750/2017, sekä

lisätään 2 lukuun uusi 14 a § seuraavasti:

2 luku

Tullin toimivaltuudet tullirikostorjunnassa

14 §

Tietojen saanti yksityiseltä ja julkiselta yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä

Tullilla on oikeus saada yksityiseltä tai julkiselta yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsentä tai työntekijää velvoittavan yritys-, pankki- tai vakuutussalaisuuden estämättä välttämättömät tiedot tullirikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tai henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka pidätettäväksi, vangittavaksi tai kiinniotettavaksi määrätyn etsintäkuulutetun tavoittamiseksi. Tullilla on vastaava oikeus saada välttämättömät tiedot liiketoimintakiellon määrittämisen edellytysten selvittämiseksi.

Tullilla on yksittäistapauksessa oikeus pyynnöstä saada viestinnän välittäjältä tai tietoyhteiskunnan palveluntarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleosoitteesta, jota ei mainita julkisessa luettelossa, taikka teleosoitteen tai telepäätelaitteen yksilöivät tiedot tai palvelun

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

käyttäjän tai tilaajan tunnistamiseksi tarvittavat tiedot, jos tiedot ovat välttämättömiä tullirikoksen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tai henkeä ja terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi. Tullilla on vastaava oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä tarpeellisia jakeluosoitetietoja.

14 a §

Tietojen saanti sosiaali- ja terveydenhuollosta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Tullilla on pidättämiseen oikeutetun tullimiehen pyynnöstä oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetussa laissa (703/2023) tarkoitettulta palvelunantajalta tai sen tehtäviä suorittavalta henkilöltä salassapitosäännösten estämättä tieto henkilön läsnäolosta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan toimitiloissa tietynä aikana ja tieto läsnäolleen henkilön henkilöllisyydestä, jos tieto on välttämätön sellaisen tullirikoksen paljastamiseksi ja selvittämiseksi, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vähintään 2 vuotta vankeutta, ja tieto koskee henkilöä, jonka voidaan olettaa syyllistyneen rikokseen tai jota on syytä epäillä rikoksesta, taikka rikoksen uhria.

Edellä 1 momentin perusteella saatuja tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten kyseiset tiedot on saatu.

4 luku

Vaitiolovelvollisuus, vaitiolo-oikeus ja tietojen luovuttaminen

2 §

Tietojen luovuttaminen

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jos tietojen luovuttaminen on yksittäistapauksessa välttämätöntä Tullille tai muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle kuuluvan tehtävän vuoksi. Lisäksi Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa edellä tarkoitettuja tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jos se on yksittäistapauksessa välttämätöntä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi, rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi taikka lapsen edun tai muun tärkeän yksityisen edun suojaamiseksi.

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, joiden ilmaisemiseen on yksittäistapauksessa painava syy hengelle tai terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapauteen kohdistuvan rikoksen tai huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi, järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi, vakavan rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi lapsen edun tai muun tärkeän yksityisen edun suojaamiseksi taikka kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa muita kuin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetussa laissa (310/2025) tarkoitettulle kriittiselle toimijalle tai kyberturvallisuuslain (124/2025) 3 §:ssä tarkoitettulle toimijalle, jos tietojen luovuttaminen on tarpeen Tullille tai edellä mainitulle toimijalle kuuluvan kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen tai häiriönsietokyvyn parantamiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu tieto voidaan antaa pyynnöstä tai oma-aloitteisesti. Tulli voi asettaa rajoituksia ja ehtoja luovutettavien tietojen käytölle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (650/2019) 16 §:n 3 momentti ja 17 §:n 2 momentti, 21 §:n 2—4 momentti,

muutetaan 16 §:n 1 momentin johdantokappale ja 1, 10 ja 14 kohta sekä 2 momentti, 17 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 20 §, 21 §:n 1 momentin johdantokappale ja 16 kohta sekä 26 §, sellaisina kuin niistä ovat 16 §:n 1 momentin 10 kohta laissa 497/2026 ja 21 §:n 1 momentin 16 kohta laissa 853/2025, sekä

lisätään 21 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 545/2023 ja 853/2025, uusi 17 kohta seuraavasti:

16 §

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja rekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tietoja rekistereistä siten kuin käytännön menettelyistä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan seuraavasti:

1) yhteisöiltä ja yhtymiltä matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa sekä kulkuneuvoja ja kuljetettavia tavaroita koskevat tiedot tullirikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi sekä etsintäkuulutettujen tavoittamiseksi; oikeudesta saada tietoja lentoliikenteen matkustajarekisteristä säädetään lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetussa laissa;

10) sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä tietoja sakkorangastuksista ja niiden täytäntöönpanosta sekä mainitun lain 47 §:n 1 ja 2 kohdassa

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

tarkoitettuja henkilöä koskevia tarpeellisia tietoja seulonta-asetuksen 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja rikoksia koskevista ratkaisuista mainitussa artiklassa tarkoitettun turvallisuustarkastuksen suorittamiseksi, rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitettua rikosrekisteristä henkilöä ja oikeushenkilöä koskevia tietoja mainitun lain 4 ja 4 a §:ssä säädettyihin tarkoituksiin sekä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta annetussa laissa (955/2020) tarkoitettua ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäväviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista;

14) viestinnän välittäjältä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä sekä rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja mainituissa laeissa säädettyjen edellytysten mukaisesti tullirikostorjuntaa varten;

Tullilla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot viipymättä ja maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

17 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen Tullille suorakäyttöisesti tallettamalla

Tullin rekistereihin saavat, siten kuin käytännön menettelyistä rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, suorakäyttöisesti tallettamalla luovuttaa:

20 §

Henkilötietojen luovuttaminen toiselle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa pyynnöstä tai oma-aloitteisesti 7—10 ja 13 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja poliisille, Rajavartiolaitokselle, Puolustusvoimille, syyttäjälle, tuomioistuimille, Oikeusrekisterikeskukselle, Rikosseuraamuslaitokselle ja muulle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettua viranomaisen laissa säädettyä tehtävää varten.

21 §

Muu henkilötietojen luovuttaminen viranomaisille

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa pyynnöstä ja oma-aloitteisesti 7—10 ja 13 §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja viranomaisen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi seuraavasti:

16) vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (849/2025) tarkoitetuille viranomaisille vaarallisten aineiden kuljetusten valvontaa varten;

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

17) Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle kliinisten tutkimusten suorittamista varten sekä oikeuslääketieteeseen kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

26 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa Tullin rekisterin tietoja teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla sekä 3 luvussa tarkoitettujen viranomaisten oikeudesta luovuttaa tietoja Tullin tietojärjestelmään teknisen rajapinnan avulla tai suoraikäyttöisesti tallentamalla päättää rekisterinpitäjä tai rekisterinpitäjän tähän tehtävään määräämä Tullin toimintayksikkö.

Luovuttamisesta päätettäessä on rekisteröidyn tietosuojan ja tietoturvan varmistamiseksi otettava huomioon luovutettavien tietojen laatu ja laajuus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain 112 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain (89/2025) 112 §:n otsikko, 1, 2 ja 4 momentti seuraavasti:

112 §

Oikeus saada tietoja yksityiseltä tai julkiselta yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä

Päaesikunnalla on oikeus saada yksityiseltä tai julkiselta yhteisöltä, säätiöltä tai henkilöltä rikoksen estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi tai henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka pidätettäväksi, vangittavaksi tai kiinniotettavaksi määrätyn etsintäkuulutetun tavoittamiseksi tarvittavia välttämättömiä tietoja yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yritys-, pankki- tai vakuutuslainsäätelyn estämättä.

Päaesikunnalla on oikeus saada viestinnän välittäjältä tai tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleosoitteesta, jota ei mainita julkisessa luettelossa, taikka teleosoitteen tai telepäätelaitteen yksilöivät tiedot tai palvelun käyttäjän tai tilaajan tunnistamiseksi tarpeelliset tiedot, jos tietoja yksittäistapauksessa tarvitaan Päaesikunnan rikostorjuntatehtävän

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

suorittamiseksi. Pääesikunnalla on vastaava oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä jakeluosoitetietoja.

Pääesikunnalla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot viipymättä ja maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään puolustusvoimista annettuun lakiin (551/2007) uusi 17 a § seuraavasti:

Kiinteistöjen käyttäminen ja kiinteistöjä koskevat rajoitukset

17 a §

Tietojen luovuttaminen

Puolustusvoimat saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa pyynnöstä tai oma-aloitteisesti tietoja yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta annetussa laissa (310/2025) tarkoitetulle kriittiselle toimijalle tai kyberturvallisuuslain (124/2025) 3 §:ssä tarkoitetulle toimijalle, jos tietojen luovuttaminen on tarpeen Puolustusvoimille tai edellä mainitulle toimijalle kuuluvan kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen tai häiriönsietokyvyn parantamiseen liittyvän tehtävän suorittamiseksi.

Tietojen luovuttamisesta 1 momentin nojalla päättää pääesikunta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain (332/2019) 29 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohdan b alakohta seuraavasti:

29 §

Oikeus luovuttaa henkilötietoja lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi

Puolustusvoimat saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa pyynnöstä ja oma-aloitteisesti muulle viranomaiselle ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulle yhteisölle henkilötietoja, jotka ovat tarpeen tämän laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi, seuraavasti:

2) poliisille:

b) niitä poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten, jotka liittyvät oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaamiseen, kansallisen turvallisuuden suojaamiseen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen tai rikosten ennalta estämiseen, paljastamiseen, selvittämiseen ja syyteharkintaan saattamiseen;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain (615/2020) 13 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 482/2026, uusi 5 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 113/2026 vp

13 §

Muu tiedonsaantioikeus

Maahanmuuttovirastolla on oikeus saada poliisilta salassapitosäännösten estämättä etsintäkuulutetun tavoittamisen myötävaikuttamiseksi tarpeelliset tiedot etsintäkuulutuksista, jotka koskevat Maahanmuuttoviraston toimitilassa maahantuloa, maastalähtöä, oleskelua, työntekoa tai Suomen kansalaisuutta koskevan oman asiansa käsittelyn vuoksi henkilökohtaisesti asioivan ulkomaalaisen henkilön kiinniottoa, pidättämistä tai vangitsemista. Saatuaan tiedon henkilön voimassa olevasta etsintäkuulutuksesta, Maahanmuuttovirastolla on salassapitosäännösten estämättä henkilön kiinniottamiseksi, pidättämiseksi tai vangitsemiseksi velvollisuus viipymättä ilmoittaa poliisille tieto etsintäkuulutetun henkilöllisyydestä ja läsnäolosta Maahanmuuttoviraston toimitilassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

Helsingissä 23.6.2026

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri